

***Statenstuk* 36**

**Evaluatie Samenwerkingsverband
Noord-Nederland/wijziging Gemeenschappelijke
regeling Samenwerkingsverband
Noord-Nederland**

Behandeld in de Interprovinciale Statencommissie Noord-Nederland op
18 februari 2003

A-stuk

Behandeld door de heer E.J. Gernaat, telefoonnummer (0592) 365723
Portefeuillehouder: de heer S.B. Swierstra

Inleiding

Het dagelijks bestuur (DB) van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) heeft ons zijn standpunt ten aanzien van de hoofdstructuur van het SNN doen toekomen. Dit standpunt is aangegeven in de bijgevoegde notitie Evaluatie hoofdstructuur van het SNN. Tevens worden daarin voorstellen gedaan ter verbetering van de bestuurlijke hoofdstructuur van het SNN. De voorstellen houden kort samengevat het volgende in:

- de instelling van een algemeen bestuur (AB) dat naast leden van gedeputeerde staten (GS) bestaat uit een vertegenwoordiger per provincie van elke fractie in de drie provinciale staten (PS) en waarin op basis van een gewogen stemverhouding wordt besloten;
- in de besluitvorming van het AB is een veiligheidspal ingebouwd ter voorkoming van autonomie-verlies hetgeen inhoudt dat de AB-leden van een deelnemende provincie met een meerderheid van drievierde van de stemmen kunnen verzoeken dat besluitvorming plaatsvindt met een gekwalificeerde meerderheid van drievierde gedeelte van de uitgebrachte stemmen;
- als experiment invoeren: het houden van een jaarlijks te houden gezamenlijke bijeenkomst van de drie PS voor een beraadslaging over de hoofdlijnen van het SNN-beleid; dit experiment wordt na twee jaar geëvalueerd;
- het beleggen van een gezamenlijke thematische bijeenkomst van de drie plenaire colleges van GS ten behoeve van een gemeenschappelijk strategisch beraad.

Om de voorstellen door te voeren moet de Gemeenschappelijke regeling SNN worden gewijzigd.

Verder is het volgende van belang.

Het voorstel van het DB betekent dat de Interprovinciale Statencommissie (Ipsc) zal worden opgeheven. Na een eerdere evaluatie van het SNN is afgesproken dat voorstellen die in SNN-kader worden ontwikkeld en die worden voorgelegd aan PS worden besproken in de Ipsc in plaats van in de afzonderlijke statencommissies van de provincies. Hierdoor kon efficiënter en slagvaardiger worden gewerkt. Het voorstel is dat deze taak door het AB zal worden overgenomen. Verwacht wordt dat indien beraadslaging over de SNN-voorstellen in het AB heeft plaatsgevonden, PS zullen afzien van voorbespreking van deze voorstellen in hun statencommissies.

De aanwijzing van de leden van het AB zal waarschijnlijk plaatsvinden in de aprilvergadering van PS. Het AB kan daarna de leden van het dagelijks bestuur aanwijzen. In bijgaand ontwerpbesluit is een overgangsbepaling opgenomen dat erin voorziet dat in de periode tot april de organen van het SNN blijven functioneren in de oude samenstelling.

Advies

1. Besluiten tot herziening van de Gemeenschappelijke regeling SNN.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

De voorstellen die voortvloeien uit de evaluatie van het SNN en de Ipsc implementeren.

Argumenten

- 1.1. *Verbetering aanbrengen in de bestaande bestuurlijke hoofdstructuur van het SNN. Hiermee wordt beoogd verbetering te brengen in de controle en democratische legitimatie binnen het SNN en het voorzien in het gemis aan strategische discussies over de SNN-koers.*

Uitvoering

Tijdsplanning

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

Na twee jaar zal het experiment van gezamenlijk vergaderen van de drie PS worden geëvalueerd.

Extern betrokkenen

Het SNN en de daarin deelnemende provincies.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Brief van het dagelijks bestuur van het SNN van 19 februari 2003 inzake evaluatie SNN en Ipsc met bijlagen.
2. Gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Ter inzage in de leeskamer

1. Eindrapport Evaluatie SNN (Trekken en duwen in de Noordelijke samenwerking).

Assen, 26 februari 2003

Kenmerk: 9/6.1/2003001913

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.D. Nauta, griffier

ab/coll.jh

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 26 februari 2003, kenmerk 9/6.1/2003001913;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Tijdelijke referendumwet;

BESLUITEN:

- I. de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland te wijzigen, zoals is aangegeven in de bijlage;
- II. daarbij nog het volgende te bepalen:
  - het algemeen bestuur is bevoegd om de nummering van de artikelen van de Gemeenschappelijke regeling en de daarin opgenomen verwijzingen naar die artikelen te wijzigen. Eenzelfde bevoegdheid heeft het algemeen bestuur ten aanzien van de verwijzing naar artikelen van de Provinciewet en de Wgr. Deze bevoegdheden vervallen op het tijdstip, dat de gewijzigde gemeenschappelijke regeling in werking treedt;
  - tot het tijdstip waarop de organen van het SNN zijn samengesteld met inachtneming van hetgeen onder I is besloten, blijven de leden van deze organen die op grond van de geldende Gemeenschappelijke regeling zijn aangewezen of benoemd, in functie;
- III. dat dit besluit in werking treedt op 1 juni 2003 en terugwerkt tot 20 maart 2003.

Assen, 19 maart 2003

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

ab/coll.

**WIJZIGINGEN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SAMENWERKINGSVERBAND
NOORD-NEDERLAND****Artikel I**

In artikel 1, eerste streepje, wordt artikel 41 gewijzigd in artikel 40.

Artikel II

In artikel 2, onder 3 en 4, wordt Europese Gemeenschappen telkens gewijzigd in Europese Unie.

Artikel III

In artikel 4, tweede lid, wordt "gedeputeerde staten en de Commissarissen van de Koningin behoeven daartoe machtiging van provinciale staten" gewijzigd in:

"gedeputeerde staten en de commissarissen van de Koning doen van hun voornemen tot overdracht van één of meer bevoegdheden tijdig mededeling aan de provinciale staten van hun provincie".

Artikel 4, derde lid, vervalt.

Artikel IV

In artikel 5, eerste lid, wordt "de toekenning van subsidies" gewijzigd in "de verstrekking van subsidies".

Artikel V

Aan artikel 6 wordt onder vernummering van het huidige artikel tot tweede lid een nieuw eerste lid toegevoegd, luidende:

1. De provinciale staten van de deelnemende provincies kunnen voorzien in het houden van gemeenschappelijke vergaderingen van de provinciale staten. Plaats en tijdstip van deze gemeenschappelijke vergaderingen worden vastgesteld door de gezamenlijke voorzitters van provinciale staten op voorstel van de voorzitter van het Samenwerkingsverband.

In het tweede lid van artikel 6 wordt gewijzigd zodat het luidt als volgt:

2. provinciale staten en gedeputeerde staten kunnen voorzien in het houden van gezamenlijke vergaderingen van door hen op grond van de Provinciewet ingestelde commissies.

Artikel VI

In artikel 7, onder d, vervallen de zinsneden "door het algemeen bestuur in te stellen" en "als bedoeld in de artikelen 41, juncto 24 en 25, van de Wet gemeenschappelijke regelingen".

Artikel VII

Na artikel 7 wordt een nieuw artikel 8 opgenomen, dat luidt:

Artikel 8:

Onverminderd wettelijke bepalingen van andere strekking en de overige bepalingen van deze gemeenschappelijke regeling worden de bevoegdheden van het Samenwerkingsverband uitgeoefend door het dagelijks bestuur.

Artikel VIII

Artikel 8 wordt vernummerd tot artikel 9.

Artikel 8, eerste lid, wordt gewijzigd zodat het luidt als volgt:

1. Provinciale staten van de deelnemende provincies wijzen uit hun midden de leden van het algemeen bestuur aan; het aan te wijzen aantal leden is de som van het aantal fracties in provinciale staten, vermeerderd met drie. De voorzitters van provinciale staten delen aan het begin van iedere zittingsperiode aan de voorzitter van het Samenwerkingsverband mee, welke fracties in hun provinciale staten zijn gevormd en welke omvang deze fracties hebben. Gelijke mededeling doen de bedoelde voorzitters indien het aantal fracties tussentijds wordt gewijzigd.

Na het gewijzigde eerste lid worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende:

2. Provinciale staten wijzen als leden van het algemeen bestuur aan één lid van iedere fractie, twee gedeputeerden en de commissaris van de Koning.
3. Provinciale staten van de deelnemende provincies wijzen voor ieder lid een plaatsvervangend lid uit dezelfde fractie aan. Tevens wijzen provinciale staten de gedeputeerden die niet op grond van het vorige lid zijn aangewezen, aan als plaatsvervangende leden van het algemeen bestuur.

Het huidige tweede lid wordt vernummerd tot vierde lid.

Artikel IX

Artikel 9 wordt vernummerd tot artikel 10.

Artikel 9, eerste lid, eerste alinea, wordt gewijzigd zodat die luidt als volgt:

Eén of meer leden van provinciale staten van een deelnemende provincie kunnen de leden van het algemeen bestuur die door die provinciale staten zijn aangewezen, schriftelijk inlichtingen vragen. In artikel 9, tweede lid, wordt "de Commissarissen van de Koningin" gewijzigd in "de voorzitters van provinciale staten van de deelnemende provincies".

Artikel X

Artikel 10 wordt vernummerd tot artikel 11.

In artikel 10, eerste lid, wordt "van de provincie waarin dat lid voorzitter of lid van gedeputeerde staten is" gewijzigd in "waardoor dat lid is aangewezen".

De alinea beginnende met "Indien toepassing wordt gegeven" en eindigende met "met het openbaar belang" wordt aangeduid als het tweede lid van dit artikel.

Artikel XI

Artikel 11 wordt vernummerd tot artikel 12, en wordt gewijzigd, zodat het luidt als volgt:

Artikel 12

Provinciale staten kunnen aan een door hen aangewezen lid van het algemeen bestuur ontslag verlenen, indien dit lid het vertrouwen van provinciale staten niet meer bezit. Artikel 50 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel XII

De artikelen 12 en 13 worden vernummerd tot respectievelijk de artikelen 13 en 14.

Artikel XIII

Het tweede lid van artikel 15 vervalt. Opgenomen wordt een nieuw tweede lid, luidende:

Het algemeen bestuur beslist bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Ieder lid dat tevens lid is van provinciale staten, heeft een aantal stemmen dat overeenkomt met het aantal leden van de fractie in provinciale staten waarvan het lid van het algemeen bestuur deel uitmaakt.

Opgenomen wordt een nieuw derde lid, dat luidt:

3. In afwijking van het tweede lid beslist het algemeen bestuur met een gekwalificeerde meerderheid van driekwart van de uitgebrachte stemmen, indien de gezamenlijke leden van het algemeen bestuur die door de provinciale staten van één deelnemende provincie zijn aangewezen, daartoe bij de voorzitter een voorstel van orde, inhoudende het verzoek tot toepassing van de gekwalificeerde meerderheid, indienen. De bedoelde leden beslissen over de indiening van een dergelijk voorstel bij gekwalificeerde meerderheid van driekwart van de aan de gezamenlijke leden toekomende stemmen waarbij ieder lid het in het tweede lid voorziene aantal stemmen heeft.

Het derde lid wordt vernummerd tot vierde lid; in dit artikellid vervallen de zinsnede "gehoord de Interprovinciale Statencommissie Noord-Nederland" alsmede de komma's die aan het begin en het einde van deze zinsnede zijn geplaatst.

Het vierde lid wordt vernummerd tot vijfde lid, waarin "artikel 6" wordt gewijzigd in "artikel 6, tweede lid".

Artikel XIV

Na artikel 15 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 16

1. Het algemeen bestuur stelt het ontwerp van het beleidsprogramma voor het Samenwerkingsverband vast en legt dit ontwerp ter vaststelling voor aan de provinciale staten van de deelnemende provincies.

2. Jaarlijks stelt het algemeen bestuur, gehoord de provinciale staten van de deelnemende provincies, een uitvoeringsprogramma vast. Indien het uitvoeringsprogramma afwijkt van het beleidsprogramma, behoeven die afwijkingen de instemming van de provinciale staten van de deelnemende provincies.
3. Na afloop van een begrotingsjaar doet het algemeen bestuur verslag over de uitvoering van het in het vorige lid bedoelde uitvoeringsprogramma aan de provinciale staten van de deelnemende provincies.

Artikel XV

Artikel 16 wordt vernummerd tot artikel 17.

In artikel 16, eerste lid, wordt tussen "wijst" en "als leden" ingevoegd "uit zijn midden"; wordt onder a "Commissarissen van de Koningin" gewijzigd in "commissarissen van de Koning; en wordt onder b "twee leden van gedeputeerde staten" gewijzigd in "twee gedeputeerden".

Het huidige tweede lid vervalt en wordt vervangen door een nieuw tweede lid, luidende:

2. De in artikel 9, derde lid, bedoelde plaatsvervangende leden van het algemeen bestuur worden door het algemeen bestuur aangewezen als plaatsvervangende leden van het dagelijks bestuur.

Het derde lid wordt gewijzigd zodat het luidt als volgt:

3. Het dagelijks bestuur kan vertegenwoordigers van andere bestuursorganen en instellingen alsmede van de Europese Commissie uitnodigen tot deelneming aan zijn werkzaamheden. De voorzitters van de in artikel 26 bedoelde commissies zijn bevoegd tot een dergelijke deelneming aan de werkzaamheden.
In het vierde lid wordt "De griffiers der staten" gewijzigd in "De secretarissen".

Artikel XVI

Artikel 17 wordt vernummerd tot artikel 18.

In artikel 17, eerste lid, worden de woorden "Een" respectievelijk "een" gewijzigd in respectievelijk "Eén" en "één".

In artikel 17, derde lid, vervalt "de leden van".

Artikel XVII

De artikelen 18 en 19 worden vernummerd tot respectievelijk de artikelen 19 en 21.

In artikel 19, eerste lid, eerste streepje, vervalt het woord "al"; en vervalt de zinsnede ",alsmede het vaststellen van de agenda voor de vergaderingen van het algemeen bestuur".

Na het derde streepje wordt "artikel 21" gewijzigd in "artikel 16" en wordt na "beleidsprogramma" toegevoegd "en het aldaar bedoelde uitvoeringsprogramma".

Het vijfde streepje vervalt.

Artikel 19, derde lid, vervalt.

Artikel XVIII

Het huidige artikel 20 vervalt en wordt vervangen door een nieuw artikel, luidende:

Artikel 20.

Het algemeen bestuur kan aan een door hem aangewezen lid van het dagelijks bestuur ontslag verlenen, indien dit lid het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit. Artikel 50 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel XIX

Artikel 21 vervalt.

Artikel XX

In artikel 23, eerste lid, wordt "de Commissaris van de Koningin in een van de deelnemende provincies" gewijzigd in de "de commissaris van de Koningin één van de deelnemende provincies".

In artikel 23, tweede lid, wordt "de Commissarissen van de Koningin" gewijzigd in "de commissarissen van de Koning".

In artikel 23, derde lid, wordt "de Commissaris van de Koningin" gewijzigd in de "de commissaris van de Koning".

Artikel XXI

In artikel 25, eerste lid, vervalt "door hem aan te wijzen" en wordt "gemachtigde" gewijzigd in "andere persoon".

Artikel XXII

In artikel 26, eerste lid, vervallen "artikel 41, juncto artikel 25, van" en "onverminderd artikel 19, derde lid, van deze regeling".

Artikel XXIII

Artikel 27 vervalt.

Artikel XXIV

Artikel 28 wordt vernummerd tot artikel 27.

In artikel 28, eerste lid, wordt "2" gewijzigd in "twee" en wordt "een" gewijzigd in "één".

In artikel 28, tweede lid, wordt "algemeen bestuur" gewijzigd in "dagelijks bestuur".

Artikel XXV

Artikel 29 vervalt.

Artikel XXVI

Artikel 30 wordt vernummerd tot artikel 28.

In artikel 30, eerste en tweede lid, wordt "algemeen bestuur" telkens gewijzigd in "dagelijks bestuur".

Artikel XXVII

De artikelen 31 en 32 vervallen.

Artikel XXVIII

Artikel 33 wordt vernummerd tot artikel 29.

In artikel 33, eerste lid, wordt "de griffiers" gewijzigd in "de secretarissen"; en vervalt "als bedoeld in artikel 41, juncto artikel 24, van de Wet gemeenschappelijke regelingen".

In artikel 33, tweede lid, vervalt de zinsnede "of aan het algemeen bestuur".

Artikel 33, derde lid, vervalt.

Artikel XXIX

In de titel van hoofdstuk II.E van de gemeenschappelijke regeling wordt "DE SECRETARIS" gewijzigd in "HET SECRETARIAAT"; en vervalt het woord "OVERIGE".

Artikel XXX

Artikel 34 wordt vernummerd tot artikel 30.

In artikel 34, eerste lid, wordt "dagelijks bestuur" gewijzigd in "algemeen bestuur"; en wordt de zinsnede "tot secretaris van het Samenwerkingsverband" gewijzigd in "tot griffier van het algemeen bestuur van het Samenwerkingsverband".

In artikel 34, tweede lid, wordt "de opvolgende secretarissen" gewijzigd in "de opvolgende griffiers".

In artikel 34, derde lid, wordt "secretaris" gewijzigd in "griffier"; en wordt "Commissaris van de Koningin" gewijzigd in "commissaris van de Koning".

Artikel 34, vierde lid, wordt gewijzigd zodat het luidt als volgt:

4. De overige griffiers van de staten van de deelnemende provincies vervangen de griffier van het Samenwerkingsverband bij diens afwezigheid volgens een door het algemeen bestuur vast te stellen rooster. Het algemeen bestuur kan daarnaast een andere persoon als plaatsvervangend griffier van het algemeen bestuur aanwijzen.

Artikel XXXI

Artikel 35 wordt vernummerd tot artikel 31.

In artikel 35, eerste lid, wordt "secretaris" gewijzigd in "griffier"; vervalt "en van het dagelijks bestuur"; wordt "Deze" gewijzigd in "De"; en vervalt "van het desbetreffend bestuur".

In artikel 35, tweede lid, wordt "secretaris" gewijzigd in "griffier"; en vervalt "of van het dagelijks bestuur".

Artikel XXXII

Na artikel 35 worden twee nieuwe artikelen opgenomen die luiden als volgt:

Artikel 32.

1. De secretaris van de provincie waarvan de commissaris van de Koning fungeert als voorzitter van het Samenwerkingsverband, is de secretaris van het dagelijks bestuur van het Samenwerkingsverband.
2. De secretarissen van de overige deelnemende provincies vervangen de secretaris van het Samenwerkingsverband bij diens afwezigheid.

Artikel 33.

1. De secretaris zorgt voor de verslaglegging van de vergaderingen van het dagelijks bestuur. De verslagen worden zo spoedig mogelijk ter vaststelling aangeboden.
2. Door de secretaris worden alle stukken die van het dagelijks bestuur uitgaan, mede ondertekend.

Artikel XXXIII

De artikelen 35A, 36 en 37 worden vernummerd tot respectievelijk de artikelen 34, 35 en 36.

Artikel XXXIV

Artikel 38 wordt vernummerd tot artikel 37.

In artikel 38, tweede lid, wordt "algemeen bestuur" gewijzigd in "dagelijks bestuur"; en wordt "artikel 30" gewijzigd in "artikel 28".

Artikel XXXV

De artikelen 39 en 40 worden vernummerd tot respectievelijk de artikelen 38 en 39.

Artikel XXXVI

Artikel 41 wordt vernummerd tot artikel 40.

In artikel 41, eerste lid, wordt "Commissaris van de Koningin" gewijzigd in "commissaris van de Koning".

Artikel XXXVII

Artikel 42 wordt vernummerd tot artikel 41.

In artikel 42, eerste lid, wordt "op" gewijzigd in "met ingang van".

In artikel 42, tweede lid, vervalt de zinsnede ", mits de provinciale staten van hun provincie daarmede instemmen"; en wordt als tweede volzin opgenomen "Het voornemen tot zodanig besluit wordt tijdig aan de provinciale staten van hun provincie ter kennis gebracht".

Artikel XXXVIII

Artikel 43 wordt vernummerd tot artikel 42.

Artikel XXXIX

Artikel 44 wordt vernummerd tot artikel 43.

In artikel 44 vervalt de aanduiding "1." voor het eerste lid; in dat lid vervalt "en ten laatste gewijzigd op 1 januari 2002".

De aanduidingen van de leden twee tot en met vier worden geschrapt.

Artikel XL

De artikelen 45 en 46 vervallen.

Artikel XLI

Artikel 47 wordt vernummerd tot artikel 44.

ALGEMENE TOELICHTING BIJ HET ONTWERPBESLUIT TOT WIJZIGING VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING SAMENWERKINGSVERBAND NOORD-NEDERLAND.**INLEIDING**

In het jaar 2002 is de Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) geëvalueerd op een aantal onderdelen. Dit evaluatieproces was gesplitst in twee onderdelen, te weten: een onderzoek naar het functioneren van de bestuurlijk-organisatorische structuur van het SNN, dat in eerste instantie is uitgevoerd door Van de Bunt adviseurs voor organisatie en beleid, en

een onderzoek naar het functioneren van de Interprovinciale Statencommissie (Ipsc), dat is uitgevoerd door een uit de Ipsc gevormde Evaluatiecommissie.

De resultaten van de beide onderzoeken zijn aan de orde geweest tijdens de vergadering van het dagelijks bestuur op 17 december 2002; dat bestuur heeft ter zake haar standpunten bepaald. Op basis van deze standpuntbepaling van het dagelijks bestuur is vervolgens de wijziging van de gemeenschappelijke regeling SNN, hierna te noemen de Gemeenschappelijke regeling, ter hand genomen.

De Gemeenschappelijke regeling is met ingang van 1 juli 1992 in werking getreden. Sindsdien is de Gemeenschappelijke regeling een aantal malen op onderdelen gewijzigd. De laatste wijziging is met ingang van 1 januari 2002 in werking getreden.

INSTITUTIONELE WIJZIGINGEN

In de gemeenschappelijke regeling is voorzien dat een openbaar lichaam wordt opgericht waarvan de organen zijn een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur, een voorzitter en een aantal commissies. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden per deelnemende provincie die door het algemeen bestuur uit zijn midden worden aangewezen. Het algemeen bestuur bestaat uit vier leden per deelnemende provincie die door provinciale staten (PS) worden aangewezen. Krachtens de Gemeenschappelijke regeling wijzen PS als leden van het algemeen bestuur aan de Commissarissen van de Koningin en drie gedeputeerden. Het dagelijks bestuur bestaat vervolgens uit de drie commissarissen en twee gedeputeerden per deelnemende provincie.

Naast het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur voorziet de Gemeenschappelijke regeling in de instelling van een aantal commissies, oorspronkelijk vier bestuurscommissies en twee adviescommissies. Enige jaren geleden zijn de vier bestuurscommissies vervangen door drie nieuwe commissies die besluiten nemen krachtens mandaat van het dagelijks bestuur.

Om ook op het SNN-niveau enigszins te voorzien in een vorm van democratische legitimatie is in de Gemeenschappelijke regeling de Ipsc voorzien; deze Ipsc heeft de juridische vorm van een adviescommissie ten behoeve van het algemeen en het dagelijks bestuur.

De Ipsc heeft de bevoegdheid om gevraagd en ongevraagd adviezen uit te brengen en om inlichtingen te vragen aan de beide besturen en hun leden.

DE SAMENSTELLING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR

Binnen de Ipsc is de opvatting ontstaan, dat de bevoegdheden van de Ipsc onvoldoende zijn om van een democratisch gelegitimeerde besluitvorming te kunnen spreken. Die opvatting is dan ook de basis voor het rapport van de evaluatiecommissie uit de Ipsc, waarin wordt aanbevolen om het algemeen bestuur niet langer uit commissarissen van de Koningin en gedeputeerden samen te stellen, doch uit leden van PS. Tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur is op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wel sprake van een volledige verantwoordingsverplichting in die zin, dat de leden van het algemeen bestuur aan het dagelijks bestuur en de leden daarvan inlichtingen kunnen vragen; dat het algemeen bestuur de leden van het dagelijks bestuur, al dan niet gezamenlijk, ter verantwoording kan roepen; en dat het algemeen bestuur ontslag kan verlenen aan de leden van het dagelijks bestuur indien deze niet langer het vertrouwen van het algemeen bestuur hebben.

De Ipsc-evaluatiecommissie heeft daarbij vastgesteld, dat indien de samenstelling van het algemeen bestuur in deze zin zou worden gewijzigd, niet langer behoefte bestaat aan de Ipsc als adviescommissie.

Voorts heeft de Ipsc-evaluatiecommissie vastgesteld, dat het algemeen bestuur weliswaar een afspiegeling moet zijn van de opvattingen die in de onderscheidene PS bestaan, doch in omvang niet een onwerkbaar grote zou moeten hebben. Daarbij werd van belang geacht, dat de PS ook rechtstreeks met elkaar zouden moeten communiceren door middel van het houden van een per jaar zeer beperkt aantal gemeenschappelijke vergaderingen. Indien in dat laatste wordt voorzien, zou het aantal leden van het algemeen bestuur beperkt kunnen blijven tot het totaal aantal fracties in de PS van de deelnemende provincies, zodat uit iedere fractie één lid van het algemeen bestuur wordt aangewezen. Ter vergadering van het algemeen bestuur kan dan ieder bestuurslid een aantal stemmen hebben dat overeenkomt met de omvang van de fractie waaruit het bestuurslid voortkomt. Het dagelijks bestuur heeft met deze opzet ingestemd.

DE SAMENSTELLING VAN HET DAGELIJKS BESTUUR

De leden van het dagelijks bestuur worden volgens wettelijk voorschrift aangewezen door het algemeen bestuur uit zijn midden. Dat betekent, dat de leden van het dagelijks bestuur ook leden van het algemeen bestuur moeten zijn en dat derhalve, indien het dagelijks bestuur uit commissarissen en gedeputeerden moet bestaan, die commissarissen en gedeputeerden ook door PS als leden van het algemeen bestuur moeten worden aangewezen.

Het dagelijks bestuur acht het wenselijk, dat de verhouding tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur in de toekomst zoveel als mogelijk overeenkomt met de verhouding tussen PS en gedeputeerde staten (GS) binnen het provinciaal bestuur.

Dat houdt in, dat het algemeen bestuur het beleid van het SNN op hoofdlijnen vaststelt; en dat het dagelijks bestuur dat beleid binnen de door het algemeen bestuur aangegeven beleidsruimte uitvoert. Het dagelijks bestuur is over de uitvoering van haar taken verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur, dat daardoor controleert of de uitvoering in overeenstemming is met de bedoelde hoofdlijnen.

Om deze verhouding te realiseren is in de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling opgenomen, dat het algemeen bestuur als leden van het dagelijks bestuur de leden aanwijst die tevens commissaris of gedeputeerde zijn.

DE BEVOEGDHEDENVERDELINGEN

Inzake de bevoegdhedenverdeling doen zich theoretisch twee vragen voor: die naar de verdeling van bevoegdheden tussen de afzonderlijke provinciale besturen enerzijds en het SNN anderzijds (de verticale bevoegdhedenverdeling); en die naar de verdeling van bevoegdheden tussen de bestuursorganen van het SNN (de horizontale bevoegdhedenverdeling).

In het onderhavige kader is er van afgezien om voorstellen te doen tot wijziging van de beide bevoegdhedenverdelingen. Het huidige algemeen bestuur is van mening, dat wellicht op termijn enige veranderingen op deze punten wenselijk zullen blijken, maar dat eerst enige ervaring moet worden opgedaan in de nieuwe bestuursstructuur van het SNN, voordat op dit punt verantwoorde keuzes kunnen worden gemaakt.

In de bevoegdhedenverdeling tussen SNN en afzonderlijke provincies worden geen wijzigingen voorgesteld; uit de gemeenschappelijke regeling blijkt, dat de afzonderlijke bestuursorganen van de

provinciale besturen kunnen besluiten, dat zij een bevoegdheid overdragen aan het SNN. Eerder was voorzien, dat het overdragende bestuursorgaan het bestuursorgaan van het SNN zou kunnen aanwijzen waaraan de bevoegdheid wordt overgedragen. Thans wordt voorgesteld om deze optie te schrappen: van de mogelijkheid tot aanwijzing van een specifiek orgaan van het SNN is tot op heden geen gebruikgemaakt, zodat aangenomen mag worden, dat aan die mogelijkheid geen behoefte bestaat. Voorts menen wij, dat de verdeling van bevoegdheden over de organen van het SNN in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van het SNN zelf behoort te zijn.

In de praktijk van het SNN heeft zich de gewoonte ontwikkeld dat voorstellen, die in SNN-kader worden ontwikkeld en die worden uitgebracht aan de PS, worden besproken in de Ipsc en niet daarna nog eens in de afzonderlijke statencommissies van de deelnemende provinciebesturen. Deze werkwijze heeft bewezen een efficiënte slagvaardige te zijn.

Het voorliggende voorstel zal ertoe leiden, dat de Ipsc niet langer bestaat, zodat door de Ipsc ook niet langer gezamenlijke voorstellen aan de PS kunnen worden besproken. Deze taak kan evenwel zonder meer door het nieuwe algemeen bestuur worden overgenomen. Indien beraadslaging over dergelijke voorstellen in een vergadering van het algemeen bestuur heeft plaatsgevonden, mag verwacht worden dat de afzonderlijke PS zullen afzien van voorbespreking van deze voorstellen in hun commissies.

Enige jaren is besloten, dat alle bevoegdheden van het SNN toebehoren aan het dagelijks bestuur, tenzij een bevoegdheid krachtens een wettelijke bepaling of de Gemeenschappelijke regeling toekomt aan het algemeen bestuur. Thans wordt voorgesteld om dit uitgangspunt uitdrukkelijk in een afzonderlijk artikel in de Gemeenschappelijke regeling neer te leggen. In de Wgr zijn een aantal bevoegdheden uitdrukkelijk aan het algemeen bestuur opgedragen zoals de vaststelling van de begroting en de rekening; in de Gemeenschappelijke regeling zijn als bevoegdheden van het algemeen bestuur opgenomen de vaststelling van het ontwerpbeleidsprogramma en de vaststelling van het uitvoeringsprogramma en een aantal "constitutionele" besluiten zoals die inzake wijziging, toe- en uittreding en opheffing.

OVERIGE WIJZIGINGEN

Hiervoor is reeds vermeld, dat de voormalige bestuurscommissies enige tijd geleden hun eigen bevoegdheden hebben verloren en thans optreden als mandaathouders van het dagelijks bestuur. Die beslissing wordt thans ook geëffectueerd in de Gemeenschappelijke regeling in die zin, dat de verwijzingen naar artikel 25 van de Wgr, waarin de instelling van bestuurscommissies is geregeld, wordt geschrapt. Voor het functioneren van de bestaande drie commissies heeft deze technische aanpassing geen gevolgen.

Voorts wordt met de thans voorgestelde wijzigingen beoogd om de Gemeenschappelijke regeling aan te passen aan de wijziging van de Provinciewet die naar verwachting in maart 2003 in werking zal treden. Die wetwijziging behelst de invoering van het duale bestel ook voor de provinciebesturen. Relevant voor de Gemeenschappelijke regeling is met name, dat de bestaande griffiersfunctie in de provincies gesplitst zal worden in twee functies: die van secretaris van de provincie en die van griffier van de staten. In de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling wordt voorzien, dat de commissie ambtelijke samenwerking van het SNN voortaan zal bestaan uit de secretarissen van de deelnemende provincies en dat een van die secretarissen zal optreden als secretaris van het dagelijks bestuur van het SNN.

Eén van de griffiers zal worden aangewezen als griffier van het algemeen bestuur van het SNN. Voorts was voorzien in de Gemeenschappelijke regeling, dat de GS en de commissarissen van de Koning voor een aantal besluiten machtiging nodig hadden van de PS; gezien de duale verhouding

tussen de PS enerzijds en de andere provinciale organen anderzijds menen wij, dat een dergelijk ver-eiste van machtiging niet langer wenselijk is, doch dat met mededeling van het voornemen tot het nemen van een beslissing aan PS kan worden volstaan.

Ten slotte zijn in het wijzigingsvoorstel enige technische aanpassingen en actualiseringën opgeno-men. Daarbij wijzen wij erop, dat in het ontwerpbesluit wordt voorzien, dat het algemeen bestuur de nummering van de artikelen alsmede de verwijzingen naar de artikelen van de Provinciewet en de Wgr kan wijzigen, indien daaraan na de komende wijziging van die wetten behoefte blijkt te bestaan. Deze bevoegdheid zal het algemeen bestuur niet langer hebben dan tot aan het tijdstip waarop de besluiten van de PS tot wijziging in werking treden.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Naast hetgeen in de algemene toelichting reeds naar voren is gebracht, lichten wij de afzonderlijke artikelen van het ontwerpbesluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling toe als volgt:

Artikel III

In de oude Gemeenschappelijke regeling was voorzien, dat de colleges van GS en de Commissaris-sen van de Koningin machtiging van PS nodig hebben voor de overdracht van een of meer bevoegd-heden aan het SNN. In het duale bestel dat binnenkort ook voor de provinciebesturen zal worden in-gevoerd, past een dergelijke voorafgaande machtiging niet. PS kunnen de twee andere bestuursorga-nen wel vragen om verantwoording over eventuele besluiten tot overdracht af te leggen. Na de vast-stelling van zo'n besluit is het terugdraaien daarvan moeilijk denkbaar, ook al omdat het SNN dan wellicht reeds maatregelen heeft genomen om de overdragen bevoegdheden uit te oefenen. Om de verantwoordingsverplichting optimaal te laten functioneren wordt in het gewijzigde artikel 4, tweede lid, van de Gemeenschappelijke regeling voorzien, dat het voornemen tot overdracht van een bevoegd-heid tijdig aan PS ter kennis moet worden gebracht, zodat PS indien zij dat wensen, de werkelijke overdracht nog kunnen voorkomen.

Artikel V

Op grond van het gewijzigde artikel 6 wordt het mogelijk dat PS van de deelnemende provincies gemeenschappelijke vergaderingen houden. Zo'n gemeenschappelijke vergadering zal in juridische zin een gelijktijdige vergadering op één locatie zijn van de drie PS. Het is niet uitgesloten, dat zo'n gemeenschappelijke vergadering naar buiten toe zal worden ervaren als een Noordelijk Parlement, waartoe met name binnen de PS van Fryslân de nodige suggesties zijn gedaan.

Onderwerpen die in de gemeenschappelijke vergadering besproken zouden kunnen worden, zijn de door het dagelijks bestuur aan de PS van de deelnemende provincies toegezonden ontwerpbegrotin-gen, het beleidsprogramma dat door PS vastgesteld moet worden, en het ontwerp van het uitvoe-ringsprogramma, waarover de PS gehoord moeten worden. Daarnaast kunnen andere agendapunten worden opgevoerd.

De operationalisering van deze gemeenschappelijke vergadering zal nog de nodige besluitvorming vergen: de PS moeten daartoe een gelijkkluidend besluit nemen, waarbij zij ook de gang van zaken bepalen en indien gewenst een reglement van orde vaststellen.

Het tweede lid van artikel 6 is aangepast aan de komende wijziging van de Provinciewet.

Artikel VII

In het nieuwe artikel 8 wordt in algemene zin de verdeling van bevoegdheden tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur beschreven. Die verdeling komt overeen met de huidige verdeling, die evenwel niet uitdrukkelijk in de Gemeenschappelijke regeling was vastgelegd.

Artikel VIII

In artikel 8 wordt de samenstelling van het algemeen bestuur geregeld. Dat bestuur zal, zoals hiervoor reeds is vermeld, bestaan uit één lid van iedere fractie in de PS van de deelnemende provincies. Voorts wordt voor ieder fractielid uit dezelfde fractie een plaatsvervangend lid aangewezen. De voorwaarde dat het plaatsvervangende lid deel moet uitmaken van dezelfde fractie als het "gewone" lid, houdt in, dat voor de leden van het algemeen bestuur die in PS een eenmansfractie vormen, geen plaatsvervangers kunnen worden aangewezen.

Daarnaast zullen PS de commissaris van de Koning in hun provincie en twee gedeputeerden als lid van het algemeen bestuur aanwijzen en de overige gedeputeerden als plaatsvervangende leden aanwijzen. De aanwijzing van de commissarissen en de gedeputeerden is nodig, omdat deze anders niet kunnen worden aangewezen als lid van het dagelijks bestuur.

Artikel XI

In artikel 12 van de Gemeenschappelijke regeling zal worden voorzien, dat PS de door hen aangewezen leden van het algemeen bestuur ontslag kunnen verlenen, indien die leden niet langer het vertrouwen van PS hebben. Dit ontslagrecht is het democratische sluitstuk van de verantwoordingsverplichting die de leden van het algemeen bestuur jegens PS hebben.

In de geldende regeling ontbreekt een dergelijke uitdrukkelijk bepaling. Dat is te verklaren door de tot nu toe beperkte mogelijkheid van de PS om een lid van het algemeen bestuur te vervangen door een ander. Die beperking zal zich in het nieuwe bestel niet langer voordoen.

Artikel XIII

In het gewijzigde artikel 15 van de Gemeenschappelijke regeling wordt de besluitvorming door het algemeen bestuur geregeld. Ieder lid krijgt in het algemeen bestuur een aantal stemmen dat overeenkomt met het aantal leden van de fractie in PS waarvan het algemeen bestuurslid deel uitmaakt.

Dat leidt ertoe, dat het totaal aantal stemmen in het algemeen bestuur overeenkomt met het totaal aantal leden van de PS van de deelnemende provincies, te weten 161.

Naast leden van de PS worden ook de commissarissen en per provincie twee gedeputeerden lid van het algemeen bestuur. Voorgesteld wordt om deze leden van het algemeen bestuur geen stemrecht te geven, omdat zij ook lid zijn van het dagelijks bestuur.

In het derde lid van het nieuwe artikel 15 wordt voorzien, dat het nemen van beslissingen geschiedt bij een gekwalificeerde meerderheid van driekwart van de uitgebrachte stemmen, indien de leden van het algemeen bestuur uit één deelnemende provincie daarom verzoeken. Die leden beslissen over de indiening van zo'n verzoek bij gekwalificeerde meerderheid van driekwart van het aantal stemmen van

deze leden, waarbij de leden hetzelfde aantal stemmen hebben als in de vergadering van het algemeen bestuur. Een dergelijke veiligheidspal was ook voorzien in de besluitvorming van de Ipsc over de instemming met het uitvoeringsprogramma.

Een verzoek tot het toepassen van de gekwalificeerde meerderheid dient bij voorkeur voorafgaande aan de vergadering te worden ingediend. Tijdens de vergadering, tot op het moment van de stemming, kan een dergelijk verzoek bij wijze van voorstel van orde worden ingediend bij de voorzitter. De precieze werkwijze in deze gevallen kan worden geregeld in het in het vierde lid voorziene Reglement van orde voor de vergadering van het algemeen bestuur.

Volledigheidshalve wordt hierbij nog vermeld, dat de vergaderingen van het algemeen bestuur openbaar zijn en dat daarbij de desbetreffende bepalingen van de Provinciewet inzake bekendmaking van plaats en tijdstip van de vergaderingen en van de agendapunten van overeenkomstige toepassing zijn. Voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur gelden deze wettelijke bepalingen niet; de vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn in principe derhalve niet openbaar; analoog aan artikel 55 van de Provinciewet kan worden aangenomen, dat het dagelijks bestuur zelf anders kan beslissen.

Artikel XIV

In het nieuwe artikel 16 wordt de beleidscyclus van het SNN neergelegd.

De hoofdlijnen en kaders voor dat beleid worden beschreven in het beleidsprogramma, waarvan het ontwerp wordt vastgesteld door het algemeen bestuur en dat daarna aan de PS ter vaststelling wordt aangeboden.

Daarnaast is voorzien in een jaarlijks uitvoeringsprogramma, waarover de PS worden gehoord en dat vervolgens door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma moet in overeenstemming zijn met het beleidsprogramma. Wordt daarvan afgeweken, dan is voor die afwijking uitdrukkelijke instemming van de PS vereist.

Voorts wordt vastgelegd, dat het algemeen bestuur jaarlijks verslag doet aan de PS over de uitvoering van het uitvoeringsprogramma.

Artikel XV

In het tweede lid van het nieuwe artikel 17 wordt voorzien, dat de plaatsvervangende leden van het algemeen bestuur - dat zijn de gedeputeerden die niet als lid van het algemeen bestuur zijn aangewezen - ook optreden als plaatsvervangende leden van het dagelijks bestuur.

Deze regeling voorkomt, dat het dagelijks bestuur ten gevolge van onvoldoende aanwezigheid van zijn leden, niet kan vergaderen en er daardoor geen besluiten kunnen worden genomen.

Artikel XVII

In het nieuwe artikel 20, eerste lid, eerste streepje, wordt geschrapt, dat het dagelijks bestuur de agenda voor de vergaderingen van het algemeen bestuur vaststelt. In een meer duale opzet past een dergelijke taakopdracht aan het algemeen bestuur niet; het algemeen bestuur zal zelf moeten voorzien in regels tot vaststelling van de agenda voor zijn vergaderingen. Bepalingen daarover zullen moeten worden opgenomen in het Reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur.

Artikel XVIII

Aan de Gemeenschappelijke regeling wordt een nieuw artikel 20 toegevoegd, waarin is voorzien, dat het algemeen bestuur één of meer leden van het dagelijks bestuur ontslag kan verlenen, indien die leden het vertrouwen van het algemeen bestuur niet langer hebben. Een dergelijke bepaling past in het gedualiseerde bestel waarin het algemeen bestuur het dagelijks bestuur controleert en het dagelijks bestuur een onafhankelijker positie ten opzichte van het algemeen bestuur heeft.

Artikelen XXVII, XXIX en XXXI

In de geldende Gemeenschappelijke regeling is voorzien in de aanwijzing van een secretaris van het SNN die zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur terzijde staat. Voorgesteld wordt de secretariaatsfuncties voor het algemeen bestuur en die voor het dagelijks bestuur te splitsen om zo een meer duale werkverhouding te realiseren. Voorgesteld wordt om ten behoeve van het algemeen bestuur een griffier aan te wijzen uit de griffiers van de staten van de deelnemende provincies; en om ten behoeve van het dagelijks bestuur te voorzien in de aanwijzing van één van de secretarissen van de deelnemende provincies als secretaris van het dagelijks bestuur.

Daarnaast wordt voorgesteld om de nu uit de griffiers der staten samengestelde commissie ambtelijke samenwerking in de toekomst te laten bestaan uit de secretarissen van de deelnemende provincies. Indien daaraan behoefte blijkt, zullen ook de griffiers van de PS tot een overleg kunnen komen.

In de huidige Gemeenschappelijke regeling is voorzien, dat de directeur van het SNN kan optreden als plaatsvervangend secretaris. Er bestaat geen bezwaar tegen als de directeur in de toekomst plaatsvervangend secretaris van het dagelijks bestuur zal optreden. De aanwijzing als plaatsvervangend griffier van het algemeen bestuur zal ter beslissing aan het algemeen bestuur moeten worden gelaten.

Ten slotte

Op de besluiten van de PS tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling SNN is de Tijdelijke referendumwet van toepassing. Dat betekent, dat het tijdstip van in werking treden van de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling aanzienlijk later kan vallen dan 20 maart 2003, de dag waarop de PS van de deelnemende provincies in hun nieuwe samenstelling na de periodieke verkiezingen bijeenkomen.

Voorgesteld wordt om de besluiten tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling met ingang van 1 juni 2003 in werking te laten treden en vervolgens daaraan terugwerkende kracht te geven tot en met 20 maart 2003. Deze werkwijze is in overeenstemming met artikel 28, eerste en tweede lid, in samenhang met artikel 22, derde lid, van de Tijdelijke referendumwet.

ab/coll.